

ABK

OVO JE BILO MARTA MESECA 1942

Odraž četničkog puča  
u Krupi na Vrbasu i  
sklanjanje municipije  
da ne padne u ruke  
četnika

VUKOVIC Dušana SLAVKO rodjen 1912. godine u Krupi na Vrbasu, prvoborac  
i nosioč "Partizanske spomenice 1941. godine"

## I Z J A V I

Posle kraćeg vremena kada je oslobođena od neprijateljske posade selo Krupa na Vrbasu, ja sam bio postavljen u Krupi za komandanta mjesta. Bilo je to činimi se koncem marta 1942. godine kada sam se nalazio u Krupi: Ja, Cumurča Dušanka, Vidović Bogdan i Živković Bosa, kada mi je jedan kurir donio pismo od Mišića Jove koji je tada bio u selu Rekavicama usaseoku Ruišta. Pismo sam otvorio u kome je stajalo sledeće:

"Bratu Vuković Slavku komandantu mjesta Krupa na Vrbasu. Dosađašnje rukovodstvo koje je bilo protiv volje i želje naših naroda, noćas je zbacito i postavljeno je novo rukovodstvo, po želji i volji naših naroda. Za komandanta zmijenskog - manjačkog puka postaviti je brat Marčetić Vukašin, a za njegovog zamjenika i prvog pomoćnika postaviti je brat Mićo Azarić. Za komandanta I bataljona postavljati se brat Mišić Jovo, Za komandanta drugog bataljona brat Ratko Milojević i za komandanta trećeg bataljona postaviti je brat Penić Alekса. Radi hitnih dogovora potrebno je da najhitnije dodješ u štab bataljona u Rekevice /zaseok Ruišta/. Skloni oružje i municipiju na sigurno mjesto.

Zivio kralj Petar II

Zivio Staljin

Zivila narodna vojska.

Komandant bataljona  
Jovo Mišić s.r."

Kada sam dobio ovo pismo ponovo sam ga pročitao Bogdanu Vidoviću, Cumurču Dušanki i Živković Bosi, koji su toga momenta bili u Krupi na Vrbasu u sedištu komande mjesta. Svi smo se začudili kada smo ovo pismo primili, zgledali smo se i skoro malo posumljali u istinitost pisma, zbog toga što je Mišić Jovo tada važio kao povjerljiva ličnost, jer je bio i član KPJ.

Posle ovoga pisma donio mi je drugi kurir pismo od Brankovića Milana koji je tada bio proteran iz Manjače i nalazio se preko rijeke Vrbasa u selu Jagarama /Karanovac/. Branković mi je napisao samo nekoliko riječi i to: "Druže Slavko, skloni municipiju na sigurno mjesto" I jedno i drugo pismo dobio sam u samo predvečerje, a isto tako dobili

smo vijest da su četnici koji su bili pod komandom Mišića Jove, prošle noći htjeli da pohvataju, a možda i da poubijaju: Milana Brankovića, Gojka Gajića i Mitra Smiljanica koji su bili rukovodnici u Manjačkom bataljonu tj. sačinjavali su štab Manjačkog bataljona.

Po dobijanju ovih pisama a i vijesti o progonu bataljonskog rukovodstva posavetovao sam se sa Bogdanom, Dušankom i Bosom, te smo u sam sumrak pristupili poslu u skrivanju municije, jer smo imali 8 samduka municije. Te skoro cijele noći radili smo na sklanjanju i odnijeli smo je iz magacina komande mjeseta u neku pećinu gde smo je zatrpani sa kamenjem i nekim granama. U poslu skrivanja municije nismo željeli da nam iko drugi pomaže nego smo, ovaj prilično težak posao, obavili nas četvero, a to je bilo zato, da niko drugi nezna gde je skrivena municija, jer smo se bojali da neko ne oda četnicima.

Tako isto nas četvoro /ja, Bogdan, Bosa i Dusanka/ razgovarali smo i onom pismu kojim me poziva Mišić da dodjem na neki hitan dogovor. Konačno smo zaključili i donijeli odluku da podjem do Mišića i da vidi šta on želi samnom da razgovara i da vidim kakva je stvarna situacija.

Kada je svanulo ja sam uzeo za pratioca Oroza Milana iz Krupe, pojahali smo konje i krenuli za selo Rekevice. Kad smo tamo došli našli smo Mišića Jovu koji je postrojio svoju četu /sada bataljon/ i četi govoriti u svojstvu komandanta bataljona. Cim je primetio mene on je prekinuo sa govorom prišao mi je i pozdravio me je: "Zdravo brate Slavko" ja sam mu ozdravio: "Zdravo druže Jovo". On mi reče: "Izgleda da se ti brate Slavko samnom ne slažeš". Ja sam mu na to odgovorio: "svakako da se ne slažem ukoliko si skrenuo sa linije borbe". Mišić je mene napustio i otišao postrojenoj četi i nastavio sa govorom. On je govorio uglavnom to: da se od danas nećemo zvati ni četnici ni partizani nego narodna vojska i oko toga se uglavnom kretalo njegovo izlaganje četi. Meni je najviše dirnulo to, kada je rekao da se od danas imaju proleteri smatrati isto kao i ustaše pa i gore, i da treba protiv njih voditi borbu kao i protiv ustaša. Rekao je četi i to: koje postavljen za komandanta puka a ko za komandanta bataljona, isto ono kako je i meni u pismu pisao. Mene je ovo izlaganje strašno bilo naljutilo, te kada je on završio sa govorom, ja sam tražio da i ja nešto kažem četi, jer ova četa, /koja je imala 120 naoružanih ljudi/ nije sastavljena samo od Rekevčana njegovih ljudi - nego ima tu i Krupljana i Krminaca. On mi je dozvolio da govorim. Tako sam ja izasao pred četu i rekao sam ~~ime~~ izmedju ostalog i sledeće: "Drugovi, nažalost, rukovodstvo čijom smo zaslugom oslobodili ovliku teritoriju i do zuba se naoružali, noćas je sa tim

istim oružjem napadnuto i proterato sa ovog terena preko rijeke Vrbasa u selo Jagare. Gde vam je komandant bataljona Milan Branković? Gde vam je komesar bataljona Muhamed Kazaz i njegov zamenik Gajić Gojko? Gde vam je Smiljanic Mitar zamenik komandanta bataljona? Sviju njih danas ovde nema, nego su se drugi nametnuli da ovo sve proigraju što se je krvavo otelo od neprijatelja, i ti isti sada tu i tamo sklapaju savez sa najkrvolutnijim neprijateljima našeg naroda - ustašama i njemcima. Velika je teritorija koja je zaslugom proteranih rukovodilaca oslobođena, a to je danas sve slobodno izmedju Sane i Vrbasa, izmedju Mrkonjića Grada, Ključa, Sanskog Mosta, Banja Luke i Kotor varoši. Naše snage uzdrmale su neprijatelja u Banja Luci koji svakog časa strepi kada će se naše snage obračunati sa njim. Sve ovo što se ovde dešava to samo ide u korist neprijatelja a na štetu nas i cijelog naroda ovog kraja.

Kad sam ovo govorio, nastalo je komešanje medju četom i svi su tražili da se odmah povrati Milan Branković nazad na svoje mesto. I sam Mišić pod pritiskom čete izrazio je svoje mišljenje da nema ništa protiv Milana Brankovića i da se on može vratiti kada hoće, iako to Mišić nije iskreno mislio. Kad se je četa malo stišala, a ja sam se ohrabrio time što su mi odobravali nastavio sam; da ako ostane ovo ovako, da se mi od danas nalazimo skupa sa ustašama i njemačkim okupatorom. Rekao sam i to: da ovo, ovako neće ostati "jer Veliki Sovjetski Savez i njegova Crvena armija sigurno će pobediti njemačkog okupatora i teško onome ko se nadje na strani njemaca i ustaša!" Naglasio sam, da će se vratiti rukovodstvo koje je protezano, ali prvenstveno treba da se odstrani četničko rukovodstvo koje se samovoljno stavilo na čelo naše borbe da nas prevari i izda neprijatelju.

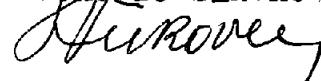
Dok sam ovo govorio video sam da se neki Mišića pristalice sašaptavaju medjusobno a neki su došli Mišiću i nešta se dogovarali. Cuo sam i to: da su me neki nazvali saboterom. Bio sam izgubljen iako je bilo u četi dosta onih kojih su mene više voleli nego Mišića, nisam opet znao šta je Mišić ranije govorio četi, pa sam se bio uplašio da me ne uhapse. Kad se ovo sve malo stisalo, a izgleda da je Mišić sa svojim lukavstvom htio da me po svaku cijenu pridobije za sebe, on je saopštio četi da sada treba izabrati novog komandira čete, pošto je on od danas postavljen za komandanta bataljona. Neko je predložio da treba mene postaviti za komandira, i istog časa je cijela četa prihvatile taj predlog a i Mišić Jovo se sa tim složio. Pošto se nisam smio više suprostavljati, ja sam se izgovarao da se ne mogu

primiti dužnosti komandira čete zato što sam bolestan. Jovo je rekao; da je i on bolestan zato što je ranjavan u borbi, ali opet primio se je dužnosti komandanta bataljona. Kada sam bio pritjesnit, ja sam se izgovarao da će se primiti ali prvenstveno trebam da odem u Krupu radi formiranja omladinske i pozadinske čete, pa će se vratiti dok to sredim, ako već moram da se toga primim /a u sebi sam mislio to, samo da mi je da se odavde izvučem ja ti se ovamo nikad neću vratiti/. Jovo je na tom pristao i pustio me da odem.

Kad sam stigao u Krupu, tamo nije bilo Bogdana, Boše i Dušanke. Mirko Radjević mi je raportirao da je Bogdan Vidović sa ovim dvema drugaricama prebacio 2 sanduka municije preko reke Vrbasa, a ostalih 6 sanduka natovarili na konje i odnijeli u Bočac. Ja sam se do oko ponoć zadržao sa Blagojevićem Bjubanom u Krupi, odakle sam krenuo za Bočac i u samo svitanje došao do reke Vrbasa na most u Bočcu, koji je bio porušen, ali sam nekoliko puta ispalio iz karabina da bi me čula naša posada u Bočcu, te da bi se tamo prevezao. Tako je i bilo, poslali su mi splav kada sam čuli da neko puca, jer su znali da je neko od naših. Tamo sam našao u Bočcu, Dušanku i Bosu. Ovde je bila drugarica Lepa Perović i drug Kosta Nadj.

Sarajevo, 29. decembra 1962. g.

VUKOVIĆ SLAVKO



---

Da je prednju izjavu lično dao i svojeručno potpisao

T V R D I

Za Vojnu poštu 3945 Sarajevo  
pešadijski pukovnik

  
/Radulović Janko/

